

สำนักภาษาต่างประเทศ

งานแปลข่าวรอบโลก			
ประเทศ	สาธารณรัฐโปรตุเกส	หมวด	กฎหมาย
ข่าวประจำวัน	๒๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓		
หัวข้อข่าว	รัฐสภาโปรตุเกสอนุญาตให้มีการการณยฆาตเป็นครั้งแรก		

กฎหมายจะต้องได้รับความเห็นชอบจากประธานาธิบดีและศาลรัฐธรรมนูญเพื่อให้มีผลบังคับใช้

ผู้ประท้วงชุมนุมหน้ารัฐสภาโปรตุเกสเพื่อต่อต้านกฎหมายการณยฆาต
(ที่มา: อาร์มันโด ฟรานกา สำนักข่าวเอพี)

เมื่อวันพฤหัสบดีที่ ๒๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓ รัฐสภาโปรตุเกสได้ให้ความเห็นชอบร่างกฎหมาย จำนวน ๕ ฉบับ ที่มีสาระสำคัญเกี่ยวกับการอนุญาตให้ผู้ป่วยขอรับบริการจบชีวิตตนเองได้ (หมายเหตุผู้แปล – การณยฆาต) โดยได้รับความเห็นชอบจากคะแนนเสียงส่วนใหญ่ของสมาชิกรัฐสภาฝ่ายสังคมนิยมและพรรคฝ่ายซ้าย ทั้งนี้ ก่อนที่ร่างกฎหมายดังกล่าวจะมีผลบังคับใช้ (และผ่านกระบวนการทางรัฐสภาทุกขั้นตอนเรียบร้อยแล้ว) จะต้องผ่านความเห็นชอบจากประธานาธิบดีและศาลรัฐธรรมนูญด้วยเช่นกัน

พรรคการเมืองใหญ่สองพรรค ได้แก่ พรรคสังคมนิยม (Partido Socialista หรือ PS มีสมาชิกรัฐสภา จำนวน ๑๐๘ คน) และพรรคสังคมนิยมประชาธิปไตย (Partido Socialdemócrata หรือ PSD มีสมาชิก จำนวน ๗๙ คน) อนุญาตให้สมาชิกของตนออกเสียงลงมติได้อย่างอิสระ แม้ว่าอาจจะเป็นการลงมติที่เอื้อให้อีกฝ่ายก็ตาม (ไม่เปิดเผยการนับคะแนนครั้งสุดท้าย) อย่างไรก็ตาม ผลลัพธ์การลงมติเป็นไปตามที่คาดการณ์ไว้แต่แรก โดยร่างกฎหมายที่เสนอโดยพรรคสังคมนิยมได้รับเสียงสนับสนุนมากที่สุด ๑๒๗ เสียงจากสมาชิกรัฐสภาที่เข้าประชุมทั้งสิ้น ๒๒๒ คน (จาก ๒๓๐ ที่นั่ง) ตามมาด้วยร่างกฎหมายของพรรคฝ่ายซ้ายที่ได้รับคะแนนเสียง ๑๒๔ เสียง

การลงมติครั้งนี้ถือเป็นการลงมติร่างกฎหมายด้านการณยฆาตครั้งที่สองของรัฐสภาโปรตุเกส โดยการลงมติครั้งแรกเกิดขึ้นในปี ๒๕๖๑ ซึ่งได้มีการคัดค้านการลดโทษการการณยฆาต โดยมติเห็นชอบและไม่เห็นชอบ ใกล้เคียงกันเป็นอย่างมาก แตกต่างกันเพียง ๕ คะแนนเท่านั้น อย่างไรก็ตาม การลงมติครั้งนี้ซึ่งเกิดขึ้นในวาระของรัฐสภาชุดใหม่ซึ่งมาจากการเลือกตั้งในเดือนตุลาคม ๒๕๖๒ กลับได้รับเสียงสนับสนุนการการณยฆาต มากกว่าเสียงคัดค้าน และจากแบบสอบถามล่าสุดของสถาบันการศึกษาเอกาซ โมนิซ (Instituto Universitario Egaz Moniz) พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามร้อยละ ๕๐.๕ เห็นด้วย กับการการณยฆาต ร้อยละ ๒๕.๖ ไม่เห็นด้วย และร้อยละ ๒๓.๙ ไม่แสดงความเห็น

* รัฐสภาโปรตุเกส เป็นระบบสภาเดี่ยว สมาชิกรัฐสภามาจากการเลือกตั้ง

ร่างกฎหมายเกี่ยวกับการกรณียขาดจำนวน ๕ ฉบับเสนอโดยพรรคสังคมนิยม พรรคฝ่ายซ้าย (Bloco de Esquerda หรือ BC) พรรคประชาชน-สัตว์-ธรรมชาติ (Personas-Animales-Naturaleza หรือ PAN) และพรรคกรีนและการริเริ่มเสรีนิยม (Verdes e Iniciativa Liberal) ไม่ได้แตกต่างกันในเชิงหลักการ นั่นคือ อนุญาตให้มีการกรณียขาดแก่ชาวโปรตุเกส (หรือผู้ที่อาศัยอยู่ในประเทศโปรตุเกส) ที่เป็นผู้สูงอายุสามารถตัดสินใจขอรับบริการการกรณียขาดได้เอง และผู้ทบทวนทั้งหมดมาจากโรคภัยไข้เจ็บหรือได้รับความเจ็บปวดที่ไม่สามารถควบคุมได้ และไม่สามารถทนได้ ทั้งนี้ ต้องมีขั้นตอนรับรองการกรณียขาด ได้แก่ ต้องได้รับการยืนยันให้กระทำการกรณียขาดจากคนไข้ได้ถึง ๔ ครั้ง กระบวนการติดตามในส่วนของคณะกรรมการร่วมทางการแพทย์และกฎหมาย และสิทธิในการคัดค้านโดยอ้อมในธรรมชาติของผู้ประกอบวิชาชีพการสาธารณสุข

ทั้งนี้ ร่างกฎหมายที่เสนอโดยพรรคกรีนได้ระบุว่า สามารถกระทำการกรณียขาดได้ในศูนย์บริการสาธารณสุขของกระทรวงสาธารณสุขเท่านั้น ในขณะที่ร่างกฎหมายของพรรคประชาชน-สัตว์-ธรรมชาติ เพิ่มเติมในเรื่องอาการป่วยทางจิตกรณีให้เห็นควรให้กระทำการกรณียขาดได้ โดยเน้นย้ำให้คณะกรรมการสิทธิการของรัฐบาลที่เกี่ยวข้อง พิจารณาแก้ไขความแตกต่างเล็กน้อยเหล่านี้

นายโฮเซ มานูเอล ปูเรซา (José Manuel Pureza) โฆษกของพรรคฝ่ายซ้าย ได้ชี้ให้เห็นว่า “ร่างกฎหมายการเข้าถึงการกรณียขาดมีพื้นฐานอยู่บนการไม่บังคับให้ใครรับบริการจบชีวิตของตน และไม่ห้ามใครหากตัดสินใจเลือกใช้การกรณียขาด” ทั้งนี้ นายปูเรซาจัดประเภทการริเริ่มให้มีการลงประชามติว่าเป็น “สิ่งที่น่าเหยียดหยาม” ซึ่งไม่มีพรรคการเมืองใดหาเสียงโดยยกเรื่องการกรณียขาดขึ้นมา อีกทั้งไม่ได้ถูกบรรจุอยู่ในแถลงการณ์พรรคด้วยเช่นกัน จากข้อมูลของนายอันเดร ซิลบา (André Silva) ในการนำเสนอนโยบายของพรรคประชาชน-สัตว์-ธรรมชาติ

“ไม่ควรปล่อยให้มีการกรณียขาดได้อย่างอิสระ แต่ควรลดโทษการกรณียขาดลงเสีย” ตามความเห็นของนางอิซาเบล โมเรอิรา (Isabel Moreira) นักสังคมนิยม ซึ่งมองว่า “นั่นคือ ไม่จำเป็นต้องมีกฎหมายฉบับนี้ เพราะการที่มนุษย์พยายามจะฆ่าตัวตายไปเสียเอง ถือเป็นความโหดร้ายที่น่ารังเกียจเพียงพอแล้ว”

พรรคคอมมิวนิสต์ (Partido Comunista หรือ PC) กลับมีแนวคิดที่ต่างไปจากพรรคฝ่ายขวา-ซ้าย ในรัฐสภา โดยนายอันโตนิโอ ฟิลิเป (António Filipe) โฆษกพรรคคอมมิวนิสต์ ได้ให้ความเห็นว่า “มีการอภิปรายในรัฐสภาว่า หากว่ารัฐปฏิเสธแนวทางที่ดีในการมีชีวิตอยู่ต่อไปของประชาชนหลายล้านคน รัฐก็ควรเสนอแนวทางเพื่อให้ประชาชนตายได้อย่างสมเกียรติด้วยเช่นกัน” นั่นคือ ประชาชนเพียงแค่ร้อยละ ๒๕ สามารถเข้าถึงการดูแลแบบประคับประคอง และ “ไม่จำเป็นต้องเป็นคนจนมากที่สุด”

นอกจากนี้ นายฟิลิเปยังได้กล่าวเพิ่มว่า ไม่ควรให้การกรณียขาดกลายเป็นเรื่องที่ไร้ค่าต่อการพิจารณาในโปรตุเกส เหมือนกับที่เกิดขึ้นในเบลเยียมหรือเนเธอร์แลนด์ นอกจากนี้ในปี ๒๐๖๕ นายกรัฐมนตรี เลนินแห่งสหภาพโซเวียต ได้อนุมัติให้การกรณียขาดเป็นสิ่งที่ถูกกฎหมายในประเทศ อีกทั้ง นายอันเดร ซิลบา (André Silva) จากพรรคพอแล้ว (หมายเหตุผู้แปล - คำว่า Chega แปลว่า พอแล้ว หรือ enough ในภาษาอังกฤษ) จำได้เช่นกันว่า ฮิตเลอร์ ผู้นำเยอรมันได้อนุมัติให้ถูกกฎหมายด้วยเช่นกัน

ในกรณีของพรรคสังคมนิยมประชาธิปไตย สมาชิกพรรคมีทั้งที่ลงมติเห็นชอบและไม่เห็นชอบด้วยร่างกฎหมายดังกล่าว โดยนายอันโตนิโอ เบนตูรา (António Ventura) ได้แสดงท่าทีต่อนโยบายการกรณียขาดของหลายประเทศ เช่น เบลเยียมและฮอลแลนด์ ที่ขยายการอนุญาตให้ผู้เยาว์หรือผู้ป่วยโรคเรื้อรัง สามารถตัดสินใจขอรับบริการจบชีวิตตนเองได้ ในขณะที่นายอันเดร โกเอลดู (André Coelho) กลับประสงคิให้ลดโทษบุคคลที่ช่วยให้เกิดการกรณียขาดขึ้น ทั้งนี้ นายรูอิ ริอู (Rui Rio) หัวหน้าพรรคสังคมนิยมประชาธิปไตย ลงมติเห็นชอบกับร่างกฎหมายดังกล่าว

นายเตลมู กอร์เรอี (Telmo Correia) โฆษกพรรคศูนย์กลางประชาธิปไตยและสังคม (CDS หรือ Centro Democrático e Social) ได้ยืนยันวิธีการอนุญาตให้สามารถกระทำการกรณียขาดได้ในประเทศอื่น โดยเฉพาะอย่างยิ่งในประเทศเนเธอร์แลนด์ ซึ่งร้อยละ ๓๐ ของการกรณียขาดเป็นการกรณียขาดที่ไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์

“เราทุกคนมีคำถามว่า เราเป็นใครกันที่จะมีสิทธิไปตัดสินเรื่องความเจ็บปวดของคนอื่น” ตามความเห็นของนายปอร์ฟิรียู ซิลบา (Porfirio Silva) นักสังคมนิยม “เราต้องทำงานร่วมกับคณะกรรมการสิทธิการเพื่อสงขามข้อสงสัยดังกล่าว แต่เราไม่มีสิทธิเลือกความเจ็บปวดทรมาณให้แก่ใครได้” ตามคำกล่าวส่งท้ายการอภิปรายในรัฐสภาของนายฟิลิปเป โซอาเรซ (Filipe Soares) โฆษกพรรคฝ่ายซ้าย “เราไม่ควรออกกฎหมายที่เราเลือกเขียนขึ้นมาเอง หากแต่ควรเป็นกฎหมายที่ให้เสรีภาพแก่ผู้ที่เลือกตั้งเราเข้ามาในรัฐสภา”

ในระหว่างการอภิปรายในสภา ประชาชนประมาณสองพันคนได้ชุมนุมประท้วงที่หน้ารัฐสภาเพื่อต่อต้านการการุณยฆาตและเห็นด้วยกับการจัดให้มีการลงประชามติ

การอภิปรายระหว่างฝ่ายรัฐบาลและฝ่ายค้านครั้งนี้ไม่ก่อให้เกิดผลลัพธ์ที่ต่างไปจากสิ่งที่คาดการณ์ไว้ อีกทั้ง ไม่มีความแตกต่างในกระบวนการดำเนินการของคณะกรรมการสิทธิการและการส่งร่างกฎหมายเข้าสู่กระบวนการพิจารณาในที่ประชุมสภาเต็มคณะ โดยฝ่ายที่ไม่เห็นด้วยกับการการุณยฆาตมองว่า ควรจัดให้มีการลงประชามติ ทั้งนี้ ประชาชนจำนวน ๖๐,๐๐๐ คนได้ลงชื่อคัดค้านและยื่นต่อรัฐสภาผ่านช่องทางรับเรื่องร้องเรียน แสดงให้เห็นว่า ประชาชนไม่เห็นด้วยกับการการุณยฆาต นอกจากนี้พรรคการเมืองทุกพรรคยังได้แสดงท่าทีต่อต้านแนวคิดการการุณยฆาตด้วยเช่นกัน เนื่องจากทำลายความชอบธรรมของกฎหมายตามแนวทางนิติบัญญัติ แต่ทว่าพรรคการเมืองบางพรรค (เช่น พรรคสังคมนิยมประชาธิปไตย พรรคศูนย์กลางประชาธิปไตยและสังคมนิยม หรือพรรคพอแล้ว) ประกาศว่า จะลงมติเห็นชอบ แม้ว่ารัฐสภาจะได้รับรายชื่อคัดค้านของประชาชน อย่างไรก็ตาม พรรคสังคมนิยมร่วมกับพรรคฝ่ายซ้ายได้คะแนนเสียงไม่พอเพื่อให้เกิดคะแนนเสียงข้างมากเด็ดขาด

ทั้งนี้ อันเนื่องมาจากกระบวนการทางรัฐสภาและทางกฎหมาย โรงพยาบาลเอกชนในเครือเซอูเอเฟ (CUF) และ เอเลอูเซตา (LUZ) ได้ประกาศอย่างเป็นทางการว่า โรงพยาบาลหลักในเครือของตนจะไม่ให้บริการการุณยฆาตให้แก่คนไข้ รวมถึงสถานพยาบาลสงเคราะห์ ลาส กาสาส ดือ มิเซริกอร์เตีย หรือบ้านเมตตา (Las Casas de Misericordia^๑) ด้วยเช่นกัน อย่างไรก็ตาม แพทย์ ๓ ใน ๕ คนกลับเห็นด้วยกับการการุณยฆาต แต่วิทยาลัยอายุรแพทย์กลับประกาศไม่แก้ไขแนวทางปฏิบัติตามจรรยาบรรณของตน

คำตัดสินสุดท้ายจะมาจากศาลรัฐธรรมนูญ

นายมาร์เซลู เรเบลู ดือ โซซา (Marcelo Rebelo de Sousa) ประธานาธิบดีโปรตุเกส จะประกาศใช้กฎหมายการุณยฆาตหรือส่งให้ศาลรัฐธรรมนูญตีความเห็นชอบหรือไม่เห็นชอบในหลักการ ซึ่งในกรณีที่ไม่เห็นชอบด้วยกฎหมาย ร่างกฎหมายดังกล่าวจะถูกส่งกลับไปยังรัฐสภาเพื่อให้ความเห็นชอบอีกครั้งโดยไม่ต้องแก้ไขเนื้อความใด ด้วยถือว่าเป็นที่สุดแล้ว

สิ่งที่เกิดขึ้นคือ ศาลรัฐธรรมนูญจะพิจารณาร่างกฎหมายดังกล่าวตามการเสนอกฎหมายโดยประธานาธิบดี หรือโดยการยื่นคำร้องจากสมาชิกรัฐสภากลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง ทั้งนี้ รัฐธรรมนูญโปรตุเกสรับรองสิทธิในการมีชีวิตและมีอายุละเมิดได้ ตามที่กำหนดไว้ในมาตราที่ ๒๔.๑ “ไม่มีผู้ใดสามารถละเมิดการมีชีวิตของตนได้ เฉกเช่นกับการที่ไม่มีผู้ใดสามารถทำลายเสรีภาพหรือการเคารพตัวเองได้” อย่างไรก็ตาม สามารถตีความตามรัฐธรรมนูญได้หลายความหมายเช่นกัน

สำหรับนายมานูเอล ดา คอสตา อานดราเด (Manuel da Costa Andrade) ประธานศาลรัฐธรรมนูญคนปัจจุบัน ได้แสดงความเห็นว่า “แนวทางในการพิจารณาร่างกฎหมายของศาลรัฐธรรมนูญ คือ ไม่ว่าจะกรณีเห็นชอบหรือไม่เห็นชอบกับการการุณยฆาต ย่อมต้องเป็นไปตามกฎหมายรัฐธรรมนูญ” กล่าวในการเข้าประชุมรับฟังความคิดเห็นของรัฐสภาในปี ๒๕๕๙ ในขณะที่ระหว่างนั้นยังไม่มีผู้ใดดำรงตำแหน่งประธานศาลฎีกา

^๑ Las Casas de Misericordia เป็นสถานพยาบาลสงเคราะห์ผู้ป่วยและคนพิการ รวมถึงเด็กทารกที่ถูกทอดทิ้ง ตั้งขึ้นโดยพระราชินีเลโอนอร์แห่งโปรตุเกส ณ กรุงลิสบอน ในปี ๒๐๔๑ อยู่ภายใต้การดูแลของโบสถ์แคทอลิกในโปรตุเกส เครือข่ายของ Santa Casa da Misericórdia และมีเครือข่ายสถานพยาบาลทั่วโลก

ที่มาของข่าว :	https://elpais.com/sociedad/2020/02/20/actualidad/1582202350_889184.html
วันที่พิมพ์ :	๑๑ มีนาคม ๒๕๖๓

ขั้นตอนการดำเนินการ / หลักวิชาการ :
๑. คัดเลือกข่าวที่น่าสนใจและทันสมัยจากแหล่งข่าวที่น่าเชื่อถือได้ของสเปนและประเทศที่ใช้ภาษาสเปน อาทิ El País, El Mundo และ BBC Mundo
๒. ค้นหาข้อมูลพื้นฐานและข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับคำศัพท์เฉพาะทางและเรื่องที่จะแปลจากแหล่งข้อมูลภาษาไทยหรือภาษาอังกฤษ โดยการค้นหาจากระบบสืบค้นอิเล็กทรอนิกส์ จากเว็บไซต์ที่เกี่ยวข้องกับการการณยฆาต
๓. แปลข่าวจากภาษาสเปนเป็นภาษาไทย โดยใช้เครื่องมือช่วยแปลออนไลน์ จากภาษาสเปนเป็นภาษาอังกฤษ และภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทย

ผู้ปฏิบัติงาน	นางสาวปฐมพร รักษ์พลเมือง	นักวิเทศสัมพันธ์ชำนาญการ	
กลุ่มงาน	ภาษาสเปน เยอรมันและอาหรับ	ลำดับที่/ปีงบประมาณ	๑๒/๖๓
ผู้ทาน	นายชูชาติ พุดมเพ็ง	นักวิเทศสัมพันธ์ชำนาญการพิเศษ	
ผู้ตรวจ	นางสาวกฤษณี มาศรีจันทร์	ผู้อำนวยการสำนักภาษาต่างประเทศ	